

съглашението и го наричали прѣдателско. Сализбури и Биконсфилдъ се възползували отъ това, че цѣлото съдържание на конвенцията не било публикувано, а само били прѣдадени сжществениѣ ѣ части, да заявятъ, че тѣ никакво задължение нѣматъ, особено колкото се отнася до отстъпването на Батумъ.

По тоя случай ето какво пише графъ Шуваловъ:
 „Ние бѣхме въ третата седмица на конгреса когато „избухна тая бомба — разкритието на англо-руската „конвенция. Това събитие произведе въ Англия едно „възвнение тѣй силно и едно тѣй неблагоприятно впечатление, шото двамата английски министри ми заявиха „една прѣкрасна сутринъ, че тѣ се отказватъ да изпълнятъ онази клауза отъ конвенцията, споредъ която тѣ „се задължаватъ да не се противятъ за отстъпването на „Батумъ на Русия. Поразенъ отъ тази вѣсть азъ припомнихъ на маркизъ Сализбури, че той се е подписалъ „на конвенцията и че азъ ще искамъ той да се покаже „кавалеръ и изпълни честната си дума. Сализбури се „съгласи, че той дѣйствително се е задължилъ, но за „да не изпълни това си задължение, той ще си даде „оставката, ще бжде замѣстенъ още сжщия день съ „другъ министръ на външнитѣ работи, който нѣма да „бжде длъженъ да изпълнява едно задължение, подписано отъ него, Сализбури“...

Този разговоръ достигналъ до ушитѣ на Бисмарка. Инцидентътъ заплашвалъ да прѣдизвика буря. Бисмаркъ употребилъ всичкото свое влияние да примири двѣтѣ страни . . . слѣдъ като бѣ станалъ самъ причината на тоя опасенъ инцидентъ. . . .

Подобни изненади, подобни инциденти се повтаряли много често въ конгреса между руситѣ и англичанитѣ и Бисмаркъ все успѣвалъ да ги изравни. По тоя начинъ той си спечелилъ всеобщо довѣрие и успѣлъ да наложи своя авторитетъ надъ всичкитѣ тамъ присжтствующи дипломати, да имъ диктува и да докарва такива рѣшения, каквито той намиралъ за нуждни.

Инцидентитѣ ставали най-много между Биконсфилдъ и Горчаковъ. Послѣдниятъ, прѣстарѣлъ вече, не ходѣлъ на ония засѣдания, които той мислѣлъ, че ще бждатъ